

1. melléklet az 50580-3/2015/JISZOC számú tervezethez

Az emberi erőforrások miniszterének

.../2015. (...) EMMI

r e n d e l e t e

egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (2) bekezdés *a)*, *b)*, és *c)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 5. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 2. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (2) bekezdés *h)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 3. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (2) bekezdés *b)* és *c)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 4. alcím tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (2) bekezdés *m)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítása

1. §

(1) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NMr.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az átmeneti gondozás formáinak szakmai létszám irányszámait, továbbá a család- és gyermekjóléti szolgálatnak, a család- és gyermekjóléti központnak, a bölcsődei ellátásnak, valamint a szakellátás formáinak szakmai létszámminimum követelményeit az *1. számú melléklet* tartalmazza. A feladatellátás érdekében további munkakörök is létesíthetők.”

(2) Az NMr. 3. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Magasabb vezetői, vezetői beosztást)

„a) család- és gyermekjóléti szolgálatnál, központnál,”

(betöltő személyek – a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – szociális szakvizsga letételére kötelezettek. Ezek a követelmények a bölcsődei igazgatóságoknál és bölcsődék egyesített intézményeinél csak a magasabb vezetőre vonatkoznak.)

(3) Az NMr. 3. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 1. számú melléklet szerinti létszáma esetében a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkor költségvetési törvény alapján finanszírozott létszám. A család- és gyermekjóléti központ esetében

a) a szolgálatra, valamint a központra előírt létszámfeltételeknek együttesen kell megfelelni,

b) a családsegítők, esetenedzserek és tanácsadók arányát az intézményvezető határozza meg, azzal, hogy mindhárom munkakört biztosítani kell,

c) a tanácsadó munkakör munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében is betölthető.”

2. §

Az NMr. 5. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében a (2) bekezdés szerinti tájékoztatásnak ki kell terjednie a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család- és gyermekjóléti központ által ellátott feladatokra, azok megoszlására, legközelebbi elérhetőségének helyére és idejére. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásának helyszínén a nyitvatartási időn kívül is fel kell tüntetni a szolgáltató nevét, nyitvatartási idejét, valamint a készenléti szolgálat telefonszámát. A tájékoztatás akkor is feladata a települési önkormányzatnak, illetve társulás esetében valamennyi érintett települési önkormányzatnak, ha a szolgáltatást ellátási szerződés vagy az Szt. 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás útján biztosítja.”

3. §

Az NMr. 2. Címe helyébe a következő Cím lép:

„2. Cím

CSALÁDSEGÍTÉS ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

6. § (1) Gyvt. 39-40/A. §-a, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. §-a szerinti szolgáltatásra a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szabályait is alkalmazni kell. A szolgáltatás nyújtásának szakmai módszereit a miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzéteszi.

(2) A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

7. § A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell

- a) heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,
- b) a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát vagy a közösségi, illetve tömegközlekedési eszköz használatának költségét,
- c) a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen külterületi munka esetében,
- d) az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott esetmegbeszélő csoporton történő részvételt,
- e) a szupervíziót.

8. § (1) Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le,

a) a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételeivel összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával,

b) a 7. számú melléklet szerint esetenaplót kell vezetni, ide nem értve a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme és a családból kiemelt gyermek visszahelyezése alcím alá tartozó eseteket.

(2) Az együttműködési megállapodás tartalmazza

- a) az igénybe vevő személyes adatait, elérhetőségét,
- b) az esetkezelést végző családsegítő nevét, elérhetőségét,
- c) az igénybe vevő nyilatkozatát arról, hogy tájékoztatást kapott
 - ca) a szolgáltatás elemeiről, azok tartalmáról, feltételeiről,
 - cb) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
 - cc) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- d) az igénybe vevő nyilatkozatát együttműködésének szándékáról,
- e) annak tudomásul vételét, hogy az igénybevevő vagy törvényes képviselője köteles
 - ea) a jogszabályban meghatározott intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
 - eb) nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

(3) Az együttműködési megállapodást az intézményvezető írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel, azzal, hogy a megállapodást az Szt. 122/A. §-a alá tartozó szolgáltatás esetében a szolgáltatást nyújtónak is alá kell írnia.

(4) Az együttműködési megállapodás megkötését követő 15 napon belül kell elkészíteni az esetenpló A) részét és a B) rész 1. és 2. pontját.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

9. § (1) A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,

b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,

d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,

f) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,

g) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,

h) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,

i) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,

j) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

(2) Az esetmegbeszélés történhet

a) egy gyermek, egyén vagy család ügyében tartott esetkonferencia keretében, lehetőség szerint az érintetteteket – beleértve az ítélőképesége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélés keretében.

(3) Az esetmegbeszélésre meg kell hívni

a) a megelőző pártfogó felügyelőt, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogó felügyelet alatt áll,

b) a pártfogó felügyelői szolgálatot, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatakorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,

c) a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit szükség esetén, különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához, illetve a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges,

d) a járási jelzőrendszeri tanácsadót.

(4) Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év február 28-áig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

(5) Az éves szakmai tanácskozást minden év január 31-éig kell megszervezni, és arra meg kell hívni

- a) a települési önkormányzat polgármesterét, illetve a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,
- b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,
- c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,
- d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,
- e) a gyámhatóság munkatársait,
- f) a fiatakorúak pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét,
- g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

(6) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat több családsegítőt foglalkoztat, közülük települési jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni az (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására.

(7) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

10. § (1) A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ

- a) koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c) összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d) a család- és gyermekjóléti szolgálat 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- e) kivizsgálja a jelzőrendszeri tagoknak a család- és gyermekjóléti szolgálat működésére vonatkozó jelzéseit, panaszait, segítséget nyújt a konfliktusok megoldásában,
- f) megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- g) megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést,
- h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

(2) A család- és gyermekjóléti központ az (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

11. § A gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem biztosítható betekintés a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

A család- és gyermekjóléti szolgálat

12. § A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2), (3) és (4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

13. § A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja

a) a szülőt, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában levő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,

b) a válsághelyzetben levő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,

c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről,

d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.

14. § A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében

a) segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,

b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybevevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,

c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve – az előbbiek mellett – a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,

f) közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében.

15. § A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

c) a válsághelyzetben levő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,

d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

16. § A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülők aránytalan nehézséget okozna,

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

17. § A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,

c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít,

d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

18. § (1) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

(2) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A család- és gyermekjóléti központ

19. § A család- és gyermekjóléti központ ellátja

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait,

b) a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

20. § (1) A család- és gyermekjóléti központon belül a 12. § és a 19. § *b)* pontja szerinti feladat-megosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

(2) A Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti feladatokat a család- és gyermekjóléti központ esetenedzsere végzi (a továbbiakban: esetenedzszer).

21. § (1) A család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében

a) kétheti rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít,

b) tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

(2) Ha a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

Kapcsolattartási ügyelet

22. § (1) A kapcsolattartási ügyelet biztosítja

a) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt,

b) a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét,

c) az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása,

d) a konfliktuskezelő, segítő szolgáltatást vagy az önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyi szolgálatot.

(2) A család- és gyermekjóléti központ a felügyelt kapcsolattartás

a) elmaradása esetén annak elmaradásáról öt napon belül,

b) megvalósulásáról, az ott történetekről, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a felügyelet fenntartásának szükségességéről felkérésre,

c) felülvizsgálatára vonatkozó javaslatáról hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt.

(3) A felek hatósági eljárást mellőző kezdeményezése esetén gyermekvédelmi közvetítést az a személy végezhet, akit a szociális továbbképzések rendszerében minősített konfliktuskezelő vagy mediációs programon kiképeztek, illetve az ilyen program trénera. Kiképzettnek kell tekinteni azt a személyt is, akiről a programot minősítő személy, illetve szervezet igazolja, hogy minősített programon szerzett tanúsítványt.

(4) A kapcsolattartási ügyelet az érintettek igényeinek megfelelően a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család- és gyermekjóléti szolgálatnál is biztosítható.

(5) A család- és gyermekjóléti központ a nevelőszülői hálózat működtetőjével, a gyermekotthonnal kötött külön megállapodás alapján a szolgáltatást a nevelőszülőnél, a gyermekotthonban elhelyezett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult vér szerinti szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy között is biztosíthatja.

(6) A titkos menedékházban, a kapcsolati erőszak áldozatait fogadó krízisközpontban és az emberkereskedelem áldozatait fogadó átmeneti szálláson élő szülő gyermekére – amennyiben a külön élő szülő kapcsolattartásra jogosult – a kapcsolattartási ügyelet e § szerinti szabályai irányadóak azzal, hogy a kapcsolattartás helyszíne nem lehet a titkos menedékház, krízisközpont és átmeneti szállás.

Utcai (lakótelepi) szociális munka

23. § Az utcai – helyi viszonyok által indokolt esetben lakótelepi – szociális munka feladata

a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,

b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése,

c) a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

Kórházi szociális munka

24. § (1) A kórházi szociális munka feladata

a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése,

b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti intézkedések megtétele.

(2) A család- és gyermekjóléti központ szerződést köt az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

Iskolai szociális munka

25. § Az iskolai szociális munka a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását,

c) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

d) a gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.

26. § Amennyiben a szociális munka helye és a lakóhely különböző család-és gyermekjóléti központok területén található, a 24-26. § szerinti család- és gyermekjóléti központ értesíti a lakóhely szerinti központot a veszélyeztetettségről.

Készenléti szolgálat

27. § (1) A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

(2) A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni, olyan módon, hogy a készenlétben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

(3) A család- és gyermekjóléti központ gondoskodik a lelkisegély-telefonvonalnak a működtetéséről.

Javaslattétel hatósági intézkedésre

28. § A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

- a) védelembe vételére,
- b) megelőző pártfogására,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- d) nevelésbe vételére,
- e) családba fogadására,
- f) harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- g) családbafogadó gyám kirendelésére,
- h) tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- i) leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,
- j) után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

29. § (1) A javaslattétel során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét kell elsősorban figyelembe venni.

(2) A javaslat a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjain ismerteti a gyermek helyzetét, különösen

- a) a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását,
- b) a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét,
- c) a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó adatokat,
- d) a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat,

e) a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslatétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát,

f) azt, ha a gyermeket gondozó szülő együtt él a szülői felügyeleti jogától megfosztott másik szülővel, és emiatt a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt,

g) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás elrendelését, mellőzését, fenntartását vagy megszüntetését alátámasztó körülményeket.

(3) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén elég a veszély tényét és jellegét megnevezni, és a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon, majd azt követően elektronikus formában javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat utóbb a hatóság felhívásától függően kell beszerezni.

(4) Ha a javaslatételre a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor, a család- és gyermekjóléti központ

a) javaslatában megjelöli a kezdeményező család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyermeket gondozó családsegítő adatait,

b) védelembe vétel esetén a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé.

30. § (1) A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatják egymást a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettség alakulásáról, a megszüntetése érdekében tett intézkedésekről és a természetbeni formában nyújtott családi pótlék felhasználásának tapasztalatairól.

(2) A család- és gyermekjóléti központ figyelemmel kíséri a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását és szükség esetén kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát.

(3) A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása felülvizsgálata során

a) a gyámhivatal megkeresésére tájékoztatást ad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása eredményéről és a családi pótlék természetbeni formában történő további nyújtásának szükségességéről,

b) ha a család helyzetében, illetve a gyermek szükségleteiben bekövetkezett változások indokolják, új pénzfelhasználási tervet készít, és azt megküldi a gyámhivatalnak,

c) részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme

31. § (1) A gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

(2) A gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser

- a) együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel,
- b) tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,
- c) elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását,
- d) közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti együttműködés keretében

- a) az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és közösen hallgatják meg a gyermeket,
- b) a család- és gyermekjóléti központ lehetőség szerint helyszínt biztosít a megelőző pártfogó felügyelőnek a viselkedéskorrekciós esetkezelési módszerek alkalmazásához és a megelőző pártfogással összefüggő egyéb feladatai elvégzéséhez.

(4) A (2) bekezdés b) pontja szerinti feladatkörében az esetmenedzser a védelemben vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelemben vétel körében végzett tevékenységről, az eset előrehaladásáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot tesz

- a) a védelemben vétel fenntartására vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén ezzel egyidejűleg a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére,
- b) a gyámhivatal általi más, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

Egyéni gondozási-nevelési terv

32. § (1) A gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazza

- a) a veszélyeztető körülmények megjelölését,
- b) a védelemben vétel megszüntetéséhez, családból kiemelt gyermek esetében a visszahelyezéséhez szükséges változásokat, valamint ennek elérése érdekében az esetmenedzser, a szülő és a gyermek feladatait, határidők megállapításával,
- c) a szükségesnek tartott hatósági, illetve bírósági eljárások kezdeményezésének megjelölését,
- d) az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába bevont család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint egyéb intézmények, szolgáltatók, személyek megjelölését, feladataik és a felelősségük meghatározásával együtt,
- e) a szakmailag szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket,
- f) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén
 - fa) az esetmenedzser, a megelőző pártfogó felügyelő, a szülő és a gyermek közötti együttműködés részletes szabályait, megjelölve a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködés módját, gyakoriságát,
 - fb) az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás szempontjait.

(2) Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe az esetmenedzser bevonja

- a) a család- és gyermekjóléti szolgálatot,
- b) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót.

(3) Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítása érdekében

a) bevonja a gyermekkel és családjával kapcsolatos szociális segítőmunkába a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

b) bevonja a szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket, az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat, valamint tevékenységüket koordinálja,

c) elősegíti a szülő és gyermek esetében

ca) az egyéni gondozási-nevelési terv céljainak elfogadását, azokban való közreműködését,

cb) azt, hogy a szülő és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek nyilatkozattal vállalják az együttműködést,

cc) a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítását, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének szülő általi biztosítását, így a védelembe vétel megszüntetését.

(4) Az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítását az esetmenedzser értékeli, és

a) szükség esetén módosítja vagy kezdeményezi a módosítását,

b) amennyiben a megvalósítása a szülő, illetve a gyermek megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges

ba) írásban jelzi ezt a gyámhivatalnak,

bb) felhívja a szülő, illetve a gyermek figyelmét arra, hogy a védelembe vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor,

bc) javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására,

c) amennyiben a megvalósítás az egyéni gondozási-nevelési tervben megjelölt intézmények, szolgáltatók, személyek és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelzi ezt a gyámhivatalnak.

Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családbafogadásának elősegítése

33. § (1) A családból kiemelt gyermek visszahelyezését, és – amennyiben a családjába történő visszahelyezés nem lehetséges – családbafogadását (a továbbiakban együtt: visszahelyezés) a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell elősegíteni.

(2) A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, ennek körében támogatja a szülőket, a családbafogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

(3) A nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket gondozási helyén felkeresi, és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről kivéve, ha a gyermek örökbefogadható. A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal (a továbbiakban: szakszolgálat) és a gyermekvédelmi gyámmal, ha a gyermek és a szülő, vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy kapcsolattartásának, a gyermek visszahelyezésének elősegítése a gyermek érdekében áll.

(4) Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülők vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokoltta teszi.

(5) A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a család-és gyermekjóléti központ tájékoztatja a gyámhivatalt

a) a gyermeknek a szülővel, valamint a más kapcsolattartásra jogosult személlyel való kapcsolatának alakulásáról,

b) a szülők életkörülményeinek alakulásáról,

c) a családbafogadás lehetőségéről.

(6) Az esetmenedzser a visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely-felkutatását.

(7) Az utógondozás során az esetmenedzser szükség szerint együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.”

4. §

Az NMr. 53. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni)

„c) a család- és gyermekjóléti központ által a védelembe vétel során készített egyéni gondozási-nevelési tervre,”

5. §

Az NMr. 56. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az átmeneti gondozást nyújtó a gyermek átmeneti gondozásáról értesíti a szülő lakóhelye (tartózkodási helye) szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot, és együttműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetése, a gyermek mielőbbi hazakerülése érdekében.”

6. §

Az NMr. 57. § (4) bekezdés nyitó szövegrész helyébe a következő rendelkezés lép:

(4) Az (1) bekezdés szerinti gyermek ideiglenes gondozásra történt befogadásáról haladéktalanul tájékoztatni kell a család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot, továbbá értesíteni kell a szülőt (törvényes képviselőt) arról, hogy”

(a) gyermekéről gondoskodik, vagy

b) nyilatkozzon írásban arról, hogy gyermeke ideiglenes gondozását kéri, illetve abba beleegyezik, egyúttal részletezze az okokat, amelyek az ideiglenes gondozást szükségessé teszik, vagy

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben keresse fel az ügyben eljáró gyámhivatalt.)

7. §

Az NMr. a III. Fejezetet megelőzően a következő 73/B. §-sal egészül ki:

„73/B § (1) A titkos menedékház a Gyvt. 51. § (11) bekezdése szerinti szolgáltatások nyújtásához – a bántalmazott és családja szükségleteihez igazodóan – biztosítja a szükség szerinti ellátáson felül a szükséges szakemberek, így különösen a trauma testi és lelki tüneteinek a feldolgozásban segítséget nyújtó pszichológiai vagy mentálhigiénés tanácsadó, valamint jogász közreműködését.

(2) A titkos menedékház az ellátás nyújtása során törekszik arra, hogy a bántalmazott tartózkodási helyének titkossága biztosított legyen.

(3) A titkos menedékházban lakó gyermek kapcsolattartására a 22. § szabályait kell alkalmazni.”

8. §

Az NMr. 84. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet. Az egyéni gondozási-nevelési terv célja az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása. A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni különösen)

„a) a család- és gyermekjóléti központ által a védelembe vétel során készített egyéni gondozási-nevelési tervre,”

9. §

Az NMr. 89. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gondozott gyermek érdekében, a családjával való kapcsolat ápolása és a családnak a gyermek visszafogadására alkalmassá tétele céljából a gyermekvédelmi gyám és a gyermek gondozási helye együttműködik – ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg – a szülővel és az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársával. A szociális segítőmunkát a gyermekvédelmi nyilvántartás XX. számú adatlapja alapján kell megtervezni.”

10. §

Az NMr. a következő 173. §-sal egészül ki:

„173. § (1) Szakképzettnek kell tekinteni azt a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében foglalkoztatott személyt, aki az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelet hatálybalépését megelőzően szakképzettnek minősült.

(2) Azt a személyt, aki az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelet hatálybalépésekor családsegítő szolgálatnál vagy gyermekjóléti szolgálatnál családgondozó munkakörben foglalkoztatott, és a munkaköréhez tartozó létszám – a család- és gyermekjóléti központhoz történő feladat-áthelyezés miatt – a szolgálatnál megszűnik, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzser vagy tanácsadó munkakörben 2016. június 30-áig továbbfoglalkoztatja, amennyiben a továbbfoglalkoztatáshoz hozzájárul.

(3) Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelettel a család- és gyermekjóléti szolgálatra, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálatra megállapított szakmai minimumlétszám-követelményeknek és képesítési minimumelőírásoknak 2016. december 31-éig kell megfelelni.”

11. §

(1) Az NMr. *1. számú melléklete* az *1. melléklet* szerint módosul.

(2) Az NMr. *2. számú melléklete* a *2. melléklet* szerint módosul.

(2) Az NMr. a *3. melléklet* szerinti *7. számú melléklettel* egészül ki.

12. §

Az NMr.

a) 3/B. § (3) bekezdésében az „Az önálló gyermekjóléti szolgáltató, a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti” szövegrész helyébe az „A család- és gyermekjóléti szolgálat és” szöveg,

b) 5/A. § (3) bekezdésében, 36. § (3) bekezdés *d)* pontjában, 51/B. § (2) bekezdésében, 59. § (2) bekezdésében, 139. § (1) bekezdésében, 153. § (3) bekezdésében a „gyermekjóléti” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti” szöveg,

c) 51/A. § (1) bekezdésében a „családsegítő és” szövegrész helyébe a „család- és” szöveg,

d) 60. § (2) bekezdésében, 64. § (1) bekezdésében, 69. § (1) bekezdés *a)* pontjában a „gyermekjóléti szolgálatot” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot” szöveg,

e) 73/A. § (1) bekezdésében a „teljes körű” szövegrész helyébe a „szükség szerinti” szöveg,

f) 89. § (3) bekezdésében az „A családgondozás” szövegrész helyébe az „Az (1) bekezdés szerinti feladatok ellátása” szöveg,

g) 90. § (3) bekezdésében a „gyermekjóléti szolgálattal” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti központtal” szöveg,

h) 101. § (2) bekezdés e) pontjában, 102. § (5) bekezdés d) pontjában, 104. § (3) bekezdés b) pontjában, 106. § (2) bekezdés d) pontjában, 107. § (3) bekezdés b) pontjában, 113. § (3) bekezdés e) pontjában, 117. § (2) bekezdésében, 120. § (2) bekezdés c) pontjában, 121. § (3) bekezdés b) pontjában, 123. § (4) bekezdés c) pontjában a gyermekjóléti szolgálatot” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti központot” szöveg,

i) 139. § (1) bekezdésében a „gyermekjóléti szolgálat családgondozója” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti központ esztmenedzsere” szöveg,

j) 142. § (1) bekezdésében a „családgondozók” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti szolgálat és központ munkatársai” szöveg

lép.

13. §

Hatályát veszti az NMr.

a) 4/A. § (2a) bekezdésében az „egyszemélyes gyermekjóléti szolgáltatás és” szövegrész,

b) 4/B. §-a,

c) 36. § (3) bekezdés c) pontja,

d) 53. § (1) bekezdésében a „családgondozó” szövegrész,

e) 87. §-t megelőző alcímében az „, a családgondozás” szövegrész.

2. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet módosítása

14. §

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: Ir.) 21. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Ha a szenvedélybetegek nappali ellátását igénylő személy nem rendelkezik az (1) bekezdés szerinti szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított három hónapig átmeneti jelleggel szakvélemény hiányában is biztosítható.”

15. §

Az Ir. a következő 25. §-sal egészül ki:

„25. § Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelet hatálybalépésekor szenvedélybetegek nappali ellátásában részesülő személy számára az ellátás a hatálybalépéstől számított három hónapig nyújtható szakvélemény hiányában.”

16. §

Az Ir.

a) 19. §-ában a „kiállított igazolás” szövegrészek helyébe a „készült értékelő adatlap” szöveg,

b) 21. § (1) bekezdésében a „pszichiátriai betegek nappali” szövegrész helyébe a „pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali” szöveg lép.

3. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosítása

17. §

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) Az Szt. 64. §-a, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39-40/A. §-a szerinti szolgáltatásra a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályait is alkalmazni kell. A szolgáltatás nyújtásának szakmai módszereit a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzéteszi.”

18. §

Az R. 4. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében ki kell alakítani

a) legalább egy olyan helyiséget, ahol csak a szolgáltatást nyújtó szakember és a segítséget igénylő személy, család vagy csoport tartózkodik, és folyamatosan biztosítottak a bizalmas beszélgetés körülményei,

b) várakozóhelyiséget,

c) az adminisztrációs és ügyintézési tevékenységhez külön helyiséget, ha több munkatársat foglalkoztatnak, és nem áll valamennyi munkatárs számára önálló helyiség rendelkezésre.”

19. §

Az R. 5. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A szociális szolgáltatónak rendelkeznie kell)

„a) szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéssel,”

20. §

(1) Az R. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó, személyes gondoskodást végző személyek

a) legalább ötven százalékának szakképzettnek kell lennie alapszolgáltatás esetén, a b)-c) pont kivételével,

b) legalább nyolcvan százalékának szakképzettnek kell lennie nappali ellátás és bentlakásos intézményi ellátás esetén,

c) száz százalékának szakképzettnek kell lennie családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében, valamint a házi segítségnyújtás keretében személyi gondozást végzőknek.”

(2) Az R. 6. § (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai létszámnormáit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.”

(3) Az R. 6. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben foglalkoztatottaknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítési minimumelőírásait a 3. számú melléklet tartalmazza. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás képesítési minimumelőírásait a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. A munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírások alól – ide nem értve a vezető beosztású, megbízású vagy munkakörű személyeket, valamint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében foglalkoztatott és a házi segítségnyújtás keretében személyi gondozást végző személyeket – a munkáltatói jogkör gyakorlója határozott időre, de legfeljebb öt évre felmentést adhat, ha

a) a munkakört betölteni kívánó személy a képesítés megszerzése érdekében már oktatásban vesz részt, vagy

b) az adott munkakör betöltésére nem áll rendelkezésre a képesítési előírásoknak megfelelő személy, és a munkakört betölteni kívánó személy vállalja a szükséges képesítés megszerzését.”

(4) Az R. 6. § (6) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Szociális szakvizsga letételére köteles - az államháztartás működési rendjéről szóló kormányrendelet szerinti gazdasági vezető kivételével -)

„c) a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény, szolgáltató vezetője, magasabb vezetője, illetve”

21. §

Az R. a következő 19/B. §-sal egészül ki:

„19/B. § Ha az intézmény, szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait is ellátja, biztosítani kell a külön szakmai egységként történő működést.”

22. §

(1) Az R. 25. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az Szt. 63. § (3) és (4) bekezdése szerinti, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító tevékenységeket és résztvékenységeket az 5. számú melléklet tartalmazza.”

(2) Az R. 25. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Házi segítségnyújtás keretében csak szociális segítség tevékenység nem nyújtható. A kizárólag szociális segítségben részesülő ellátottak száma nem haladhatja meg az összes ellátott 50%-át.”

23. §

Az R. 27. § (3)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A házi segítségnyújtás keretében kizárólag szociális segítség tevékenység – segítő munkakörben – a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott szociális gondozói díjban részesíthető társadalmi gondozó alkalmazásával, közérdekű önkéntes tevékenység keretében, közfoglalkoztatotti jogviszonyban álló személyek vagy szociális szövetkezet igénybevételével is nyújtható.

(4) A (3) bekezdés szerinti esetben a házi segítségnyújtást biztosító szolgáltató 100 órás képzést szervez a feladatellátás megkezdése előtt azon segítő munkakörben foglalkoztatni kívánt személyek részére, akik a szociális gondozó munkakörre a 3. számú mellékletben előírt szakképesítéssel nem rendelkeznek. A képzés célja az idős személyekkel végzett segítő tevékenységre való felkészítés, ennek keretében érzékenyítés, kommunikáció, problémakezelés, valamint a kompetencia-határok kijelölése a szociális segítség és a személyi gondozás között. A képzésen való részvételt – a résztvevők által aláírt dokumentumon – az intézményvezető igazolja.

(5) A szociális gondozó és a segítő munkakörben foglalkoztatott napi tevékenységéről az 5. számú melléklet szerinti tevékenységnaplót vezeti, ellátottanként, az 5. számú melléklet szerinti tevékenységeken belüli résztvékenységek megnevezéseinek feltüntetésével. A tevékenységnaplót a szolgálat vezetője havonta írja alá.”

24. §

Az R. a következő 39/E. §-sal egészül ki:

„39/E. § A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter az általa irányított minisztérium honlapján a támogató szolgáltatás működéséhez kapcsolódó szakmai ajánlást tesz közzé.”

25. §

Az R. a III. Fejezetet megelőzően a következő 39/M. §-sal egészül ki:

„39/M. § A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter az általa irányított minisztérium honlapján a közösségi ellátások működéséhez kapcsolódó szakmai ajánlást tesz közzé.”

26. §

Az R. 110/B. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A komplex szükségletfelmérés eredménye más fenntartó által biztosított támogatott lakhatás igénybevételekor is felhasználható az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül, kivéve, ha az igénybevevőnek a szolgáltatást megalapozó körülményeiben történt változás indokolja a komplex szükségletfelmérés ismételt elvégzését.”

27. §

(1) Az R. 110/E. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) Támogatott lakhatás kialakítására az a lakás alkalmas, amely

- a)* 12 négyzetmétert meghaladó alapterületű lakószobával, főzőhelyiséggel (ennek hiányában további, legalább 4 négyzetméter alapterületű, a főzést lehetővé tevő, önálló szellőzésű lakótérrel, térbővülettel), fürdőhelyiséggel és WC-vel,
 - b)* közművesítettséggel (legalább villany- és vízellátással),
 - c)* melegvíz-ellátással, és
 - d)* egyedi fűtési móddal
- rendelkezik.

(2) Az R. 110/E. §-a a következő (3)-(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az Szt. 75. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti esetben egy lakószobában, az Szt. 75. § (2) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben egy lakásban legfeljebb két személy helyezhető el.

(4) A közművesítettség szempontjából az (1) bekezdésnek megfelelő az a lakás is, amely a környezettudatosság és a fenntarthatóság érdekében alternatív módszerekkel (pl. napelem, geotermikus energia) biztosítja a villany- és vízellátást.”

28. §

Az R. a következő 118. §-sal egészül ki:

„118. § Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelettel házi segítségnyújtásra megállapított,

a) az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó, személyes gondoskodást végző személyek szakképzettségi arányára, valamint a személyi gondozás során a szociális gondozók létszámára vonatkozó szabálynak 2016. december 31-éig kell megfelelni,

b) a munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírások alóli felmentési szabályok kizárását megelőzően felmentésben részesült személyek a felmentésben megjelölt időpontig szakképzettnek minősülnek, ha 2016. január 1-jén a képesítés megszerzése érdekében képzésben vesznek részt.”

29. §

(1) Az R. 2. számú melléklete a 4. melléklet szerint módosul.

(2) Az R. 5. számú melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

30. §

Az R.

a) 5/B. §-ában a „szabályzat” szövegrész helyébe a „szabályzat egyházi és nem állami fenntartók esetében” szöveg,

b) 8/B. §-ában a „gyermekjóléti” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti” szöveg,

c) 19/A. § (3) és (7) bekezdésében a „családsegítést” szövegrész helyébe a „családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást” szöveg,

d) 25. § (1) bekezdésében a „gondozási forma” szövegrész helyébe a „szolgáltatás” szöveg,

e) 25. § (2) bekezdésében a „házigondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt” szövegrész helyébe a „házi segítségnyújtás hozzájárul” szöveg,

f) 39/H. § (1) bekezdés b) pontjában a „családsegítő szolgálat, a” szövegrész helyébe a „család- és” szöveg,

g) 100. § (1) bekezdés c) pontjában, 104/A. § (2) bekezdés c) pontjában a „családsegítő” szövegrész helyébe a „család- és gyermekjóléti” szöveg,

h) 110/B. § (2) bekezdésében az „elvégzésére” szövegrész helyébe az „elvégzésére a Hivatal részéről” szöveg

lép.

31. §

Hatályát veszti az R.

a) 5/B. § g) pontja,

b) 5/D. §-a,

c) 21. § (3) bekezdése,

d) 28. § (5) bekezdése,

e) II. Fejezet 4. Címe,

- f) 2. számú melléklet I. rész 3. pontja és Kiegészítő szabályok 13. pontja,
- g) 3. számú melléklet 5. pontja,
- h) 7. számú melléklete.

4. A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása

32. §

(1) A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet (a továbbiakban: Gszr.) 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gondozási szükséglet vizsgálata és igazolása a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlapon történik. Az értékelő adatlap másolati példányát a vizsgálat elvégzését követően át kell adni az igénylőnek és törvényes képviselőjének.”

(2) A Gszr. 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az értékelő adatlap hatálya határozatlan ideig fennáll, azzal, hogy az Szt. 63. § (7) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni.”

33. §

A Gszr. a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § (1) Az Szt. 63. § (5) bekezdésének alkalmazásában

- a) személyi gondozás a 3. számú melléklet szerinti I. vagy II. fokozatban indokolt,
 - b) szociális segítség a 3. számú melléklet szerinti I. vagy II. fokozatban indokolt,
- valamint 0. fokozatban akkor indokolt, ha az ellátást igénylő

ba) egyedül él,

...bb) nyolcvanadik életévét betöltötte, vagy

bc) hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli.

(2) Az Szt. 68/A. § (3) bekezdése szerinti 4 órát meghaladó gondozási szükséglet III. fokozat esetén áll fenn.”

34. §

A Gszr. 4. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) bekezdés szerinti körülmények fennállása esetén a gondozási szükséglet mértékét nem kell a 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlap alapján vizsgálni, azonban a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények fennállását az adatlapon jelölni kell.”

35. §

A Gszo. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A gondozási szükséglet vizsgálata eredményének felülvizsgálatára irányuló kérelemhez mellékelni kell a kitöltött értékelő adatlap másolati példányát.”

36. §

A Gszo. 6. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az Szt. 136. § (7) bekezdése szerinti felülvizsgálat során az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló .../2015. (.....) EMMI rendelettel megállapított szabályokat alkalmazni kell.

37. §

A Gszo. 3. számú melléklete helyébe a 6. melléklet lép.

38. §

A Gszo. 1. § b) pontjában a „(4)-(7)” szövegrész helyébe az „(5)-(7)” szöveg lép.

39. §

Hatályát veszti a Gszo. 4. számú melléklete.

5. Záró rendelkezések

40. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdés szerinti kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1-15. §, a 16. § b) pontja és a 17-31. § 2016. január 1-jén lép hatályba.

A tervezetben foglaltak nem tükrözik a miniszter végleges álláspontját.

- 26 -

1. melléklet a .../2015. (.....) EMMI rendelethez

Az NMr. 1. számú melléklet I. rész 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ellátás	Munkakör/fő	
1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás		
a) Család- és gyermekjóléti szolgálat		
3 fő családsegítő és a fölött	intézményvezető	1 fő
4000 fő - település/közös hivatalhoz tartozó települések - lakosság számára vetítve, de minimum 1 fő	családsegítő (gondozotti létszám legfeljebb 25 család)	1 fő
b) Család- és gyermekjóléti központ		
	intézményvezető	1 fő
4000 fő - település/közös hivatalhoz tartozó települések - lakosság számára vetítve, de minimum 1 fő	családsegítő (gondozotti létszám legfeljebb 25 család)	1 fő
7000 fő járás lakosság számára vetítve, de minimum 3 fő	esetmenedzser/tanácsadó	1 fő
10 000 fő járás lakosság számára vetítve	szociális asszisztens (ajánlott létszám)	0,5 fő”

2. melléklet a .../2015. (.....) EMMI rendelethez

1. Az NMr. 2. számú melléklet I. Rész I. pont 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

Ellátási forma	Vezetői beosztás	Képesítés
1. Család- és gyermekjóléti szolgálat és család- és gyermekjóléti központ	magasabb vezető/vezető	<p>felsőfokú szociális alapképzés¹, okleveles pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakember, szociálpolitikus-közgazdász, okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociális menedzser, viselkedéselemző</p> <p>gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális igazgatásszervező oklevéllel rendelkező: óvodapedagógus, tanító, tanár, nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, jogász, igazgatásszervező,</p> <p>szociális menedzser oklevéllel rendelkező: pedagógus, védőnő</p>

2. Az NMr. 2. számú melléklet II. Rész I. pont 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

Ellátási forma	Intézményi munkakör	Képesítés
1. Család- és gyermekjóléti szolgálat	családsegítő	<p>felsőfokú szociális alapképzés, okleveles pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakember, felekezeti szociális munkás, viselkedéselemző, okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, családterápiás konzultáns, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns</p> <p>gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: óvodapedagógus, tanító, tanár, nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár</p>

¹ Felsőfokú szociális alapképzés: általános szociális munkás, szociális munkás, szociális szervező, szociálpolitikus, szociálpedagógus.

1/a. Család- és gyermekjóléti
központ

esetmenedzser

felsőfokú szociális alapvégzettség, okleveles
pszichológus, pszichopedagógus,
mentálhigiénés szakember, gyermekvédelmi
pszicho-patrónus, viselkedéselemző, okleveles
szociális munkás, okleveles szociálpolitikus,
szociológus,
családterápiás konzultáns, kognitív- és
viselkedésterápiás konzultáns,

gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel
rendelkező: óvodapedagógus, tanító, tanár,
nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó,
gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár,
hittantanár

tanácsadó

gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus,
pedagógus
szociálpolitikus,
szociálpolitikus-
közgazdász, okleveles
szociális munkás,
szociálpedagógus,
szociálgerontológus,
közösségi szociális
munkás, szociológus,
igazgatásszervező-
szociális igazgatási
szakirány, jogász,
teológus, pasztorális
tanácsadó,
humán erőforrás
menedzser,
humánszervező,
mentálhigiénés
szakember,
addiktológiai
konzultáns,
addiktológiai
szakpszichológus, jogi
szakokleveles
családvédelmi
tanácsadó,
népművelő,
művelődésszervező,
művelődési
menedzser,
andragógus,
okleveles pszichológus, pszichiáter,
pszichopedagógus,
családterápiás konzultáns, kognitív- és
viselkedésterápiás konzultáns,
viselkedéselemző

szupervízor, mediátor,
gyermekvédelmi pszicho-patrónus

A tervezetben foglaltak nem tükrözik a miniszter végleges álláspontját.

- 29 -

szociális asszisztens

szociális asszisztens (OKJ),
pedagógiai asszisztens (OKJ),
gyógypedagógus asszisztens (OKJ),
mentálhigiénés asszisztens (OKJ),
szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző
(OKJ)
szociális segítő (OKJ)
szociokulturális animátor (OKJ)
foglalkoztatás szervező (OKJ)

3. melléklet a .../2015. (.....) EMMI rendelethez

„7. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

ESETNAPLÓ

1

A) Adatlap

1. Nyilvántartásba vétel kelte:
2. Az ellátást igénybe vevő neve:
 - 2.1 Születési helye, ideje:
 - 2.2 Lakóhelye²:
 - 2.3 Tartózkodási helye, ott-tartózkodás minősége:
 - 2.4 Állampolgársága, külföldi állampolgár esetén Magyarországon való tartózkodásának jogcíme:
 - 2.4 Családi állapota³:
 - 2.5 Legmagasabb iskolai végzettsége:
 - 2.6 Gazdasági aktivitása⁴:
 - 2.7 Gyermekeinek neve, születési helye, ideje:
 - 2.8 Az együttműködési megállapodás megkötésének időpontja:
 - 2.9 Az együttműködési megállapodás megszűnésének időpontja:
3. Családsegítő neve:

B) Belső tartalom

1. A probléma definíciója:
 - 1.1 Elsődleges (hozott) probléma típusa⁵:
 - Életvitel
 - Családi, kapcsolati (családon belüli bántalmazás, kapcsolati erőszak)
 - Leleki-mentális
 - Gyermekeknevelési

¹ Esetnaplót kell minden olyan esetben vezetni, amikor a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le.

² Az ellátást igénybe vevő állandó bejelentett lakása.

³ Meg kell jelölni, hogy az ellátást igénybe vevő házastársi/élettársi kapcsolatban él, vagy egyedülálló.

⁴ Itt kell megjelölni az ellátást igénybe vevő munkahelyét, illetve inaktív kereső vagy nyugdíjas státuszát.

⁵ A statisztikai adatszolgáltatással megegyező problémátípusonként kell regisztrálni. A megfelelő alá húzandó.

A tervezetben foglaltak nem tükrözik a miniszter végleges álláspontját.

- 31 -

- Anyagi
- Foglalkoztatással kapcsolatos
- Egészségkárosodás következménye
- Ügyintézéshez segítségkérés
- Információkérés
- Egyéb, éspedig:

2. Cselekvési terv:

.....
az ellátást igénybe vevő aláírása

3. Intézkedések:

.....
családsegítő aláírása

Ellenőrző személy neve:

Ellenőrzés időpontja:

.....
ellenőrző személy aláírása

4. melléklet a .../2015. (... ..) EMMI rendelethez

1. Az R. 2. számú melléklet I. rész 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. Házi segítségnyújtás

a) házi segítségnyújtás keretében végzett személyi gondozás során ellátottak száma szerint (5 ellátottra vetítve)

- szociális gondozó 1 fő

b) 10 vagy több főállású szociális gondozó esetén

- vezető gondozó 1 fő”

1. Az R. 2. számú melléklet I. rész 1. pontjában a „főre vetítve” szövegrész helyébe a „fő felett” szöveg lép.

2. Az R. 2. számú melléklet II. rész 1. pont F) alpontjában az „5-7 fő ellátott” szövegrész helyébe a „7 fős csoportonként” szöveg lép.

3. Az R. 2. számú melléklet II. rész 2. pont D) alpontjában a „férőhelyenként” szövegrész helyébe a „férőhelyre vetítve” szöveg lép.

4. Az R. 2. számú melléklet Kiegészítő szabályok 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. Házi segítségnyújtás keretében nyújtott személyi gondozás esetén a szociális gondozók számát a szolgáltatás nyújtására irányuló megállapodások száma alapján kell meghatározni.”

5. Az R. 2. számú melléklet Kiegészítő szabályok 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. A létszámgényt – ha a létszámnorma ellátotti számra vagy férőhelyekre vetítve van meghatározva – főben kell meghatározni, a kerekítés általános szabályának figyelembevételével.”

6. Az R. 2. számú melléklet Kiegészítő szabályok 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. Működés megkezdésekor szakosított ellátások esetében – a drogbetegeket ellátó intézmény, a hajléktalanok átmeneti intézményei és a lakóotthon kivételével – három hónapig legalább az alábbi személyi feltételekkel kell rendelkezni:

- intézményvezető 1 fő

- ápoló, gondozó munkakör 5 fő

- szociális, mentálhigiénés munkatárs napi 2 óra

- orvos bejegyzés szerinti férőhelyre vetített létszám

- a melléklet többi munkakörére megállapított létszám a férőhelyek betöltöttségének arányában

A működés megkezdésének időpontját követő harmadik hónap végétől – valamennyi szakosított ellátás esetében valamennyi munkakörre vonatkozóan – a létszámot a betöltött

férőhelyekkel arányosan kell biztosítani. A létszám teljesítését a működést engedélyező szervnek be kell jelenteni. A bejelentéshez csatolni kell a fenntartónak vagy – ha az alkalmazottakat a bentlakásos intézmény foglalkoztatja – a bentlakásos intézménynek és azon személyeknek, akikkel a jogszabályban előírt kötelező létszámfeltételeket teljesítik, az egybehangzó nyilatkozatát, amelyben kijelentik, hogy az adott munkakörre előírt kötelező létszámfeltételek teljesítése érdekében közalkalmazotti jogviszonyt, munkaviszonyt, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt létesítettek, valamint a szakképesítést bizonyító okirat másolatát.”

5. melléklet a .../2015. (.....) EMMI rendelethez

„5. számú melléklet az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelethez

I. Tevékenységnapló házi segítségnyújtáshoz

Az ellátott neve:

Sorszám	Dátum	Az elvégzett résztevékenység megnevezése	Az elvégzett résztevékenység besorolása*		Az elvégzett résztevékenységre fordított idő (óra/perctől óra/percig, és időtartam)	Az ellátott aláírása
			szociális segítés	személyi gondozás		

.....
a szociális gondozó/segítő aláírása

.....
a szolgálat vezetőjének aláírása

*A megfelelő oszlopban X jellel jelölendő.

II. A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztevékenységei

Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogtatás
- ruhajavítás
- közkútról, fűrkútról vízhozás

- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kísérés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyhúzás
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- gyógyszer kiváltása
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

Értékelő adatlap

Személyes adatok

Név:

Születési hely, idő:

Lakcím:

Törvényes képviselőjének neve, elérhetősége:

MÉRŐTÁBLA

Tevékenység, funkció	Értékeljen 0-4 pont között (a pontérték a szükséges segítség mértékével emelkedik)	Intézmény- vezető	Orvos
Térbeli-időbeni tájékozódás	0: mindig, mindenkor térben, időben, személyeket illetően tájékozott 1: esetenként segítségre, tájékoztatásra szorul 2: részleges segítségre, tájékoztatásra szorul 3: gyakran tájékozatlan 4: térben-időben tájékozatlan		
Helyzetnek megfelelő viselkedés	0: mindig, mindenkor a helyzetnek megfelelően viselkedik 1: esetenként bonyolultabb helyzetekben segítségre szorul 2: gyakran az adott helyzetnek nem megfelelően viselkedik 3: nem megfelelő viselkedése gyakran kellemetlenséget okoz, reakciója nem kiszámítható - viselkedési kockázat 4: nem képes az adott helyzetnek megfelelően viselkedni		
Étkezés	0: önmagát kiszolgálja, önállóan étkezik 1: felszolgálást igényel, de önállóan étkezik 2: felszolgálást és evőeszköz tisztításához segítséget igényel 3: felszolgálás és elfogyasztáshoz részbeni segítséget igényel 4: teljes segítséget igényel az étel elfogyasztásához		
Öltözködés	0: nem igényel segítséget 1: önállóan végzi, de a megfelelő ruhaneműk kiválasztásához segítséget igényel 2: egyes ruhadarabok felvételében igényel segítséget 3: jelentős segítséget igényel az öltözködésben, megfelelő öltözet kiválasztásában 4: öltöztetés, vetkőzés minden szakaszában segítségre szorul		
Tisztálkodás (személyi higiéne biztosítása)	0: szükségleteit felmérve önállóan végzi 1: szükségleteit felismeri, bizonyos feladatokhoz segítséget igényel 2: szükségleteit felismeri, tisztálkodni csak segítséggel tud 3: részlegesen ismeri fel szükségleteit, segítséget igényel 4: nem ismeri fel szükségleteit, tisztálkodni önállóan nem képes		
WC használat	0: önálló WC használatban, öltözködésben, higiéne feladatait ellátja 1: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiéne feladatokban ellenőrizni kell 2: önállóan használja WC-t, de öltözködésben és vagy higiéne feladatokban segíteni kell 3: segítséget igényel WC használatban, öltözködésben, higiéne feladatok elvégzéséhez 4: segítséggel sem képes WC használatra, öltözködésre, higiéne feladatok elvégzésére		
Kontinencia	0: vizeletét, székletét tartani képes		

	1: önállóan pelenkát cserél, elvégzi a higiénés feladatait 2: pelenka cserében, öltözködésben és vagy higiénés feladatokban alkalmanként segítséget igényel 3: rendszeres segítséget igényel pelenka cserében, öltözködésben, higiénés feladatok elvégzésében 4: inkontinens, teljes ellátásra szorul		
Kommunikáció Képes-e megfogalmazni, elmondani a panaszát, megérti-e amit mondanak neki	0: kifejezőkészsége, beszédértése jó 1: kommunikációban időszakosan segítségre szorul 2: beszédértése, érthetősége megromlott 3: kommunikációra csak segédeszközzel vagy csak metakommunikációra képes 4: kommunikációra nem képes		
Terápiakövetés Rábízható-e az előírt gyógyszerek adagolása, szedése	0: az orvos utasításait, előírt gyógyszeres terápiát betartja 1: gyógyszerelésben segítséget igényel, utasításokat betartja 2: elrendelt terápiát tartja, segítséggel tudja tartani az utasításokat 3: elrendelt terápiát, utasításokat ellenőrzés mellett tartja 4: gyógyszer bevétele csak gondozói ellenőrzéssel		
Helyzetváltoztatás	0: önállóan 1: önállóan, segédeszköz használatával 2: esetenként segítséggel 3: gyakran segítséggel 4: nem képes		
Helyváltoztatás	0: önállóan 1: segédeszköz önálló használatával 2: segédeszköz használatával, segítséget esetenként igényel 3: segédeszköz használatával, gyakran csak segítséggel 4: nem képes		
Életvezetési képesség (felügyelet igénye)	0: önállóan 1: esetenkénti tanácsadás, részfeladatra betanítható 2: személyes szükségletei ellátásában segítségre szorul 3: személyes szükségletei ellátásában gyakran vagy rendszeresen segítségre szorul, belátási képessége hiányzik 4: állandó 24 órás felügyelet		
Látás	0: jól lát, szemüveg használata nélkül 1: jól lát, szemüveg használatával 2: szemüveg használatára szorul, de elutasítja azt 3: szemüveg használatával sem kielégítő a látása (pl: hályog, érbetegség) 4: nem lát		
Hallás	0: jól hall, átlagos hangerő mellett 1: átlagos hangerő mellett időnkénti hallásproblémái vannak 2: hallókészülék használatára szorul 3: van hallókészüléke, de nem képes használni vagy elutasítja 4: nem hall		
Fokozat:	Intézményvezető és az orvos által adott összes pontszám		

ÉRTÉKEKELÉS

Fokozat	Értékelés	Pontszám	Jellemzők
0.	Tevékenységeit elvégzi	0-19	Az egyén a vizsgált tevékenységeket el tudja végezni. A szolgáltatás a szociális és egészségi állapot szinten tartására korlátozódik.
I.	Egyes tevékenységekben	20-35	Az egyén egyes tevékenységekben hetente többször segítségre szorul vagy figyelmet, irányítást igényel.

	segítségre szoruló		
II.	Részleges segítségre szoruló	36-43	Az egyén bizonyos tevékenységek elvégzésében napi rendszeres segítségre szorul vagy napi szintű kontrollt igényel.
III.	Teljes ellátásra szoruló	44-56	Az egyén teljes ellátásra, folyamatos gondozásra, ápolásra szorul, intenzív odafigyelést és gyakori beavatkozást igényel.

Az irányadó gondozási szükséglet:

0-19: 1 órát el nem érő
20-27 pont: napi 1 óra
28-35 pont: napi 2 óra
36-39 pont: napi 3 óra
40-43 pont: napi 4 óra
44 ponttól: napi 4 órát meghaladó

Az igénylő napi gondozási szükséglete¹:

1 órát el nem érő
1 óra
2 óra
3 óra
4 óra

4 órát meghaladó vagy

a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet 4. § (1) bekezdésének pontja/alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn

A vizsgálat eredménye alapján fennálló napi gondozási szükséglet szerint²:

- szociális segítség
- személyi gondozás
- időszotthoni elhelyezés

nyújtható.

Dátum:

.....
intézményvezető/szakértő

.....
orvos

A gondozási szükséglet felülvizsgálatát az intézmény fenntartójától lehet kérni.

¹ a megfelelő aláhúzendő

² a megfelelő aláhúzendő, a szociális segítség és a személyi gondozás együttesen is jelölhető

Felülvizsgálat

Az igénylő napi gondozási szükséglete³:

1 órát el nem érő

1 óra

2 óra

3 óra

4 óra

4 órát meghaladó vagy

a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet 4. § (1) bekezdésének pontja/alpontja szerinti egyéb körülmények állnak fenn

A vizsgálat eredménye alapján fennálló napi gondozási szükséglet szerint⁴:

- szociális segítség
 - személyi gondozás
 - idősotthoni elhelyezés
- nyújtható.

Dátum:

.....
fenntartó képviselője

.....
orvos

³ a megfelelő aláhúzendő

⁴ a megfelelő aláhúzendő, a szociális segítség és a személyi gondozás együttesen is jelölhető

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSOK FŐOSZTÁLYA

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálása, család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint család és gyermekjóléti központok kialakítása

2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat marad.

Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendelete 2015. év őszén jelenik meg.

Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a **központok részéről szakmai támogatás** nyújtását írja elő a Gyvt. a szolgálatok irányába.

Tekintettel arra, hogy családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető, eddig az időpontig szükséges az új szabályok szerint feladatellátási kötelezettséggel bíró önkormányzatoknak létrehozniuk az új intézményeket, vagy a szükséges átalakításokat elvégezniük.

Az EMMI Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya felé folyamatosan érkeznek kérdések fentiekkel kapcsolatban, a közérdeklődésre tekintettel hoztuk létre a GYIK felületet, mely folyamatos bővülésével segítséget jelenthet a szakmai számára.

- 1. Kérdés: Mely jogszabályokban találhatók meg a változások? Mikortól kell alkalmazni az új előírásokat?**

Válasz:

A változásokat az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény tartalmazza, a vonatkozó rendelkezések szakaszosan lépnek hatályba: egy részük 2015. augusztus 1. napjával lépett, a továbbiak 2016. január 1. napján lépnek hatályba.

- 2. Kérdés: Milyen módon változik az önkormányzatok feladatellátási kötelezettsége?**

Válasz:

A család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, **kötelező önkormányzati feladatként jön létre.**

Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatás lesz, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal.

Általánosságban az új feladatmegosztás a következők szerint alakul:

- a települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;
- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára. A fővárosi kerületeknek a jövőben is biztosítaniuk kell a gyermekjóléti szolgáltatásokat.

A családsegítés biztosításának Szt.-beli szabályai módosulnak 2016. január 1-jétől, családsegítés biztosítására az a települési önkormányzat köteles, amely polgármesteri hivatalt működtet, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.

Szt. 86. § (1) bekezdés a) pont:

„86. § (1) A települési önkormányzat köteles biztosítani

a) a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,”

A gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekjóléti központ biztosításának Gyvt.-beli szabályai módosulnak 2016. január 1-jétől:

- polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat és a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.
- a járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni;

Gyvt. 94. § (2a), (4) bekezdés:

„94. §

(2a) Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.

...

(4) A járásszékhely település, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.”

3. Kérdés: Milyen feladatai vannak a települési önkormányzatnak az átalakítással kapcsolatban?

Válasz:

Tekintettel arra, hogy családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető, eddig az időpontig szükséges az új szabályok szerint feladatellátási kötelezettséggel bíró önkormányzatoknak létrehozniuk az új intézményeket, vagy a szükséges átalakításokat elvégezniük. Ennek érdekében a települési önkormányzatoknak **2015. október 31-éig felül kell vizsgálniuk** a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási **feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést.**

Az ellátási szerződések vonatkozásában kiemelendő, hogy a **Gyvt. 2016. január 1-jétől már nem engedi a gyermekjóléti központ feladatainak egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján történő biztosítását**, ezért erre a feladatellátás megszervezésekor figyelemmel kell lenni. Ugyanakkor továbbra is lehetséges a más települési önkormányzattal kötött ellátási szerződés, vagy társulás útján történő feladatellátás mind a szolgálat, mind a központ feladatai vonatkozásában. A szolgálat vonatkozásában társulásos feladatellátás esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy nem lehet a közös hivatalok egységét megbontani.

A települési önkormányzatoknak **2015. november 30-áig** kell dönteniük a feladatellátás új rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról, és ezen időpontig kérelmezniük kell a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását. Ha a fenntartó a kérelmet határidőben benyújtja, az eljárás befejezéséig úgy kell tekinteni, mintha a kérelmezett adatmódosítás jogerősen be lenne jegyezve a szolgáltatói nyilvántartásba.

A fenti feladatokon túl a járásközpont települési önkormányzatának, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatoknak a család- és gyermekjóléti központ keretében biztosítandó feladatok ellátását megalapozandó fel kell mérni az illetékességi területen azt, hogy egyrészt a hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenység, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása milyen erőforrások biztosítását igényli és milyen módon szervezhető meg a közfeladat ellátás.

4. Kérdés: Lehet továbbra is társulásos formában megszervezni az ellátást?

Válasz:

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai a jövőben is elláthatóak társulás keretében, azonban figyelembe kell venni az ellátási területre vonatkozó törvényi szintű szabályokat.

5. Kérdés: A járásközpont települési önkormányzatának milyen módon kell ellátni a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család- és gyermekjóléti központ feladatait? Egy intézmény keretében, külön intézményt kell létrehozni?

Válasz:

A járásközpont települési önkormányzatának önálló szakmai egységben kell a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ feladatait biztosítania. A járásközpont települési önkormányzatának egy működési engedélye lesz a két feladat ellátásra.

Az önálló szakmai egység biztosítása történhet önálló intézményben, illetve más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként. (ld. 6. kérdés). Fontos, hogy a munkarend meghatározása a fenntartó és az intézményvezető feladata, amit a szakmai és szervezeti szabályzat és a szakmai program rögzít.

- 6. Kérdés: A család- és gyermekjóléti szolgálat működhet-e más szociális alapszolgáltatással, szakosított szociális ellátással, vagy gyermekjóléti alapellátással integráltan egy intézmény keretében?**

Válasz:

A szolgáltatás megszervezhető önálló, illetve integrált szervezeti formában.

Például a család és gyermekjóléti szolgálat önálló intézményként egy szakmai egységben egy intézményvezetővel működhet egy vagy több telephelyen is, és működhet egy szakmai egységként szakmai egység vezetőjével például egy integrált szociális intézményben, ahol a többi szakmai egység más szociális-, gyermekjóléti-, egészségügyi-, köznevelési szolgáltatást nyújt.

- 7. Kérdés: A család- és gyermekjóléti központ működhet-e más szociális alapszolgáltatással, szakosított szociális ellátással, vagy gyermekjóléti alapellátással integráltan egy intézmény keretében?**

Válasz:

A szolgáltatás megszervezhető önálló, illetve integrált szervezeti formában.

- 8. Kérdés: Mi a teendő abban az esetben, ha az önkormányzat nem állami, egyházi fenntartóval kötött ellátási szerződés keretében biztosította a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekjóléti központ feladatait?**

Válasz:

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 2016. január 1-jétől már nem engedi a gyermekjóléti központ feladatainak egyházi fenntartóval és nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján történő biztosítását, ezért erre a feladatellátás megszervezésekor figyelemmel kell lenni. Ugyanakkor továbbra is lehetséges a más települési önkormányzattal kötött ellátási szerződés, vagy társulás útján történő feladatellátás mind a szolgálat, mind a központ feladatai vonatkozásában. A szolgálat vonatkozásában társulásos feladatellátás esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy nem lehet a közös hivatalok egységét megbontani.

Az Szt. lehetőséget ad arra, hogy a családsegítés keretében nyújtott szolgáltatásokat részben vagy egészben külső szervezet biztosítsa. (Szt. 122/A. – 122/C. § *Az intézményi szolgáltatások ellátása intézményen kívüli szervezet által*).

A Gyvt. ezt a lehetőséget nem rögzíti, azonban nem is tiltja a gyermekjóléti szolgáltatás vonatkozásában.

- 9. Kérdés: Mi a teendő abban az esetben, ha a családsegítés vagy a gyermekjóléti szolgáltatás közül csak egy egyik szolgáltatást látta el saját intézménye útján az önkormányzat, a másik szolgáltatást ellátási szerződéssel biztosította?**

Válasz:

Mivel 2016. január 1-től a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás egy intézmény keretében, család- és gyermekjóléti szolgálatként kell működjön, így döntenie kell az önkormányzatoknak, hogy saját intézménye útján, vagy ellátási szerződéssel biztosítja a jövőben a feladatellátást, de megosztani nem lehet.

10. Kérdés: Dönthet-e úgy egy közös hivatal, vagy önálló hivatal, aki eddig társulások formában biztosította a családsegítést, illetve a gyermekjóléti szolgáltatást, hogy a jövőben önállóan, saját fenntartásában kívánja a szolgáltatásokat működtetni?

Válasz:

A közös hivatal, vagy az önálló hivatal, aki eddig társulások formában biztosította a családsegítést, illetve a gyermekjóléti szolgáltatást, dönthet úgy, hogy a változásokat követően önállóan, saját fenntartásában látja el nevezett szolgáltatásokat.

Ebben az esetben azonban az Szt. és a Gyvt., valamint végrehajtási rendeleteik által meghatározott, fenntartókra vonatkozó szabályokat be kell tartani, valamint a fenntartókra vonatkozó kötelezettségeknek eleget kell tenni.

11. Kérdés: Mi a teendő abban az esetben, ha a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátását társulások formában kívánják az érintett önkormányzatok megszervezni, azonban a társulást alkotó települések

a) közös hivatal határát átlépi

b) járás határát átlépi?

Válasz:

Amennyiben az érintett önkormányzatok a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátását önkormányzati társulás keretében kívánják megszervezni, arra oly módon is lehetőség van, ha különböző járásek illetékességi területén helyezkednek el.

Amennyiben család- és gyermekjóléti szolgálat társulások formában kerül megszervezésre és két járásban is fennáll illetékességi terület, akkor a jogszabályi kötelezettségeket és egyéb együttműködésből fakadó kötelezettségeket mindkét járásek központ felé teljesíteni kell.

Amennyiben család- és gyermekjóléti szolgálat társulások formában kerül megszervezésre és több önálló vagy közös hivatal is lefed az ellátási terület, akkor állami támogatásra a társulás gesztora jogosult, azonban az állami támogatás mértékét úgy kell számolni, mintha külön alapegységek (önálló hivatal, illetve közös hivatal) után járó támogatást összegeznénk.

2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi költségvetéséről 2. számú melléklet III.3.a) pont:

„A támogatásra az önálló polgármesteri hivatal működtető, illetve a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti önkormányzat jogosult. Ez utóbbi esetben a támogatás igénylője a támogatásból a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó valamennyi település feladatellátását biztosítja.

Támogatás nyújtható a fentiek szerint meghatározott települési önkormányzatoknak a Gyvt. szerinti ellátási területen kívüli települések ellátásához is, figyelembe véve azon jogszabályi rendelkezést, hogy - közös hivatalhoz tartozó település esetén - a közös hivatalhoz tartozó valamennyi települést ugyanannak a szolgálatnak kell ellátnia. Ebben az esetben a támogatás megállapítása az ellátott

önálló polgármesteri hivattal rendelkező önkormányzatonként és közös hivatalonként

külön-külön történik, a támogatás igénylője ezek együttes összegére jogosult. Ebben az esetben az ellátást nem saját maga biztosító önkormányzat a támogatásra nem jogosult.”

12. Kérdés: Hol kaphatok információt arról, hogy mely települések tartoznak egy járásba?

Válasz:

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza a járási hivatalok székhelyeit és illetékességi területét.

13. Kérdés: Hol kaphatok információt arról, hogy melyek a kedvezményezett járások?

Válasz:

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 2. és 3. számú melléklete tartalmazza a kedvezményezett járások listáját.

14. Kérdés: Miért a család- és gyermekjóléti központ fogja 2018 január 1-től az iskolai és óvodai szociális segítő tevékenységet végezni?

Válasz:

Az óvodai és iskolai szociális segítség (közismertebb nevén óvodai és iskolai szociális munka) szakmai tartalma, mélysége, időtartama eltér a gyermekjóléti szolgálatok által jelenleg a köznevelési intézményben végzett tevékenységtől, s e feladat ellátásszervezése járási szinten tud hatékonyan megvalósulni.

15. Kérdés: Mi lesz a prevencióval? Ez hová kerül? Ki finanszírozza?

Válasz:

Az új feladatmegosztás azt jelenti, hogy a településeken dolgozó családgondozók leterheltsége csökken a hatósági tevékenységhez kapcsolódó családgondozói feladatok megszűnésével, így több idő jut családlátogatásra és a családok mindennapjaiban való segítő jellegű jelenlétre: készségfejlesztésre, közösségfejlesztésre, csoportmunkára. A helyi prevenciós feladatok ellátása a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladata (2016.01.01.-től hatályos Szt. 64. § (4) bekezdés d) pont, Gyvt. 39. § (2) bekezdés d) pont) továbbra is.

16. Kérdés: Hol fogja munkáját végezni a járási központ családgondozója? Kell-e részére helyet, infrastruktúrát biztosítanunk?

Válasz:

A család- és gyermekjóléti központ munkatársa a hatósági tevékenységhez kapcsolódó/illetve egyéb speciális feladatai ellátása során jelenik meg a járás illetékességi területéhez tartozó településeken, mely települések család- és gyermekjóléti szolgálatainak adott esetben helyet és infrastruktúrát kell biztosítania részére. A hely és infrastruktúra biztosításáról a járásközpontnak és az érintett települési önkormányzatnak megállapodást kell kötni.

17. Kérdés: Egységes intézmény (gyermekjólét, családsegítés) esetén az eddig két szervezeti egységben dolgozó munkatársak (családsegítés családgondozója, illetve gyermekjóléti szolgáltatás családgondozója) feladatai változni fognak?

Válasz:

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás korábban külön szervezeti, illetve szakmai egységben működött, azonban 2016. január 1-től egy közös intézményben kell a fenntartóknak továbbműködtetniük a két szolgáltatást. A gyakorlatban ez valóban azt jelenti, hogy minden családgondozó feladata ugyanaz, de nem zárja ki, hogy a munkáltató/vezető a szakemberek speciális tudásának, készségeinek megfelelően, a magasabb fokú hatékonyság érdekében ettől eltérő feladatelosztás mellett döntsön.

18. Kérdés: Változik-e a dokumentáció, vagy az eddigieket is lehet használni? Terveznek-e egységes nyomtatványokat kiadni?

Válasz:

A megújuló szolgáltatás kapcsán várhatóan egységesítésre, illetve egyszerűsítésre kerül a dokumentáció, melyek a végrehajtási rendelet mellékletét fogják képezni.

19. Kérdés: Terveznek-e változtatást a jelzőrendszer működésével kapcsolatban?

Válasz:

Az Szt. és a Gyvt. módosítása alapján 2016. január 1-től a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrált szervezeti keretben, összehangolt szakmai tartalommal – család és gyermekjóléti szolgálat (települési szint) – valamint, kiterjesztett feladat ellátással és erősebb kompetenciákkal – család és gyermekjóléti központ (járási szint) működik. Mindebből a jelzőrendszeri munka összehangolása és megerősítése is következik, ill. elengedhetetlen.

20. Kérdés: Jelenleg 5 fő családgondozó látja el a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást az eddigi előírásoknak megfelelően. A tervezett átalakítások után szolgálatunknál 2 fő családgondozó maradhat. Hogyan valósulnak meg a kötelezően előírt feladatok, mint például: prevenció, közösségfejlesztés, csoportfoglalkozások, klubozás, táboroztatás, mert az adminisztrációs feladatok eddig is sok időt vettek igénybe?

Válasz:

A pontos szakmai létszám az őszi végrehajtási rendeletekben kerül szabályozásra. A Magyarország 2016. évi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben a finanszírozás szempontjából számított létszám szerepel, amely nem keverendő össze a szakmai létszámmal. A hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok járásközpontokhoz történő delegálása következtében a települési szinten dolgozó családgondozók leterheltsége csökken, így több idő marad prevencióra, közösségfejlesztésre és egyéb feladatokra.

21. Kérdés: Azokon a településeken, ahol eddig családsegítésnek nem kellett működnie, viszont egy főállásban dolgozó gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó családgondozó van, milyen módon lesz megszervezve a családsegítés?

Válasz:

A törvénymódosítás okán minden települési önkormányzatnak kell család és gyermekjóléti szolgálatot működtetni 2016. január 01-től. A települési önkormányzat dönt a feladat ellátás módjáról mind a családsegítés, mind a gyermekjóléti szolgáltatás esetében. A jogszabály egyértelműen meghatározza a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás körébe tartozó feladatokat, amelyeket el kell látni.

Így valóban elképzelhető, hogy a családsegítést az a személy fogja végezni, aki eddig a gyermekjóléti szolgáltatást is végezte.

22. Kérdés: A feladat- és hatáskörváltozások miatt, a gyermekjóléti szolgálat ügyfelei számára erőteljes ellátáscsökkenés várható - a helyben, közvetlenül igénybe vehető szolgáltatások (pszichológus, jogász, felügyelt kapcsolattartás stb.) csak a járási székhelyen lesznek elérhetőek?

Válasz:

A speciális szolgáltatásokhoz való hozzáférést a járás településein jelentkező igényeknek megfelelően kell biztosítani. Ez nem jelenti azt, hogy fizikailag kizárólag járásközpontban lesz a feladatellátás, szükség szerint helybe kell vinni bizonyos szolgáltatásokat.

Fel kell mérni azt, hogy adott járásban milyen módon oldható meg a szakemberek és az igénybevevők közlekedtetése (falu- és tanyagondnoki szolgáltatás, szolgálati gépjármű, egyéb közösségi közlekedési megoldás, stb.). Számos közlekedési kapacitás jelenleg is rendelkezésre áll, azonban összehangolásuk nem történt meg. A járásközpont feladata, hogy áttekintse ezen módozatokat és kezdeményezzen esetleg változtatásokat, amennyiben a szükségletek ezt indokolják.

Az, hogy a központ kötelező feladata a speciális szolgáltatások biztosítása, nem jelenti azt, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat fenntartója ezt önként vállalt feladatként nem nyújthatja. Ugyanúgy, ahogy bármilyen önként vállalt feladatot nyújthat egy önkormányzat, ha ez az alapfeladatai ellátását nem veszélyezteti, ugyanúgy akár tanácsadásokat is biztosíthat a lakosság, a rászoruló és ezáltal a családsegítés, vagy a gyermekjóléti szolgáltatás ügyfélkörének is.

23. Kérdés: Szakmailag megkérdőjelezhető, hogy a családot közvetlenül nem ismerő szakember, hogyan tud majd hiteles szociális diagnózist készíteni.

Válasz:

A törvényi szintű szabályozáson túl a végrehajtási rendeletek fognak további pontosító rendelkezéseket és részletszabályokat tartalmazni.

Az Szt. 64. § (4) bekezdés új, 2016. január 1-jétől hatályos h) pontja a következőkről rendelkezik:

„h) a járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó, a szolgáltatást nyújtó szolgáltatóra - a jogosultsági feltételek fennállása esetén - kötelező szociális diagnózis készítését azzal, hogy a feladat ellátásába bevonhatja a nem járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatót.”

Ennek tekintetében a szociális diagnózis készítése egységes protokoll alapján végzett, többdimenziós állapot és helyzetfeltárást jelent, amelyet ahogy a jogszabály szó szerint írja, nem feltétlen a járási központ önállóan végez, hanem bevonhatja a nem járásszékhely településen működő szolgáltatót.

Egyrészt a szakmai végrehajtási rendeletek, másrészt módszertani útmutató fogja pontosan tisztázni a kötelező, továbbá az ajánlott eljárásrendet, amelyet a járási központok és a szolgálatok közti együttműködési megállapodásban egyedi helyzetnek megfelelően lehet tovább alakítani.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

2016-ban várható fizetendő személyi juttatás összesen: 2 380 200.-

2015. szeptember 30. napjáig dologi kiadások: 375 525.-

irodaszer	27 069.-
munkaruha	15 748.-
internet	80 840.-
telefon	93 856.-
áramdíj	22 932.-
gázdíj	134 686.-
vízdíj	394.-
<hr/>	
összesen:	375 525.-

2014. évben fizetett működési hozzájárulás: 2 839 408.-

A 2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről 2. melléklete alapján az Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatásának összege 3 000 000.-Ft/számított létszám/év.

